

Preek Kolossenzen 3:15

- Schildwolde, 6 juli 2014
- Kees van Dusseldorp

Liturgie:

Votum en groet

Ps.100

Wetslezing

Ps.57:1,2

Gebed

Lezen: Kol.3:12-15

1 Kor.13:1-7

Gz.120

Preek: Kol.3:15

Ld.285:1,3,4

Gebed

Collecte

Ps.149:1

Zegen

Gemeente van Christus,

** een goede scheidsrechter is goud waard

Weet u hoeveel scheidsrechters er in Nederland zijn? Volgens mij 16,8 miljoen. Want waar ik mensen ook spreek over een wedstrijd, altijd is er wel een opmerking over een beslissing van een scheids. Gefloten waar het niet nodig was, geen gele kaart waar die wel terecht zou zijn. Waarschijnlijk heb je gelijk. Want jij kunt in de herhaling nog eens precies zien wat er gebeurd is. En de scheids moet binnen een seconde een beslissing nemen. Dat gaat wel eens fout.

En toch pleit niemand voor het afschaffen van de scheidsrechter. Want een goede scheidsrechter heb je nodig. Iemand fout gedrag bestraft, een speler aanspreekt op zijn overtredingen, de sfeer op het veld in de gaten houdt, een beslissing neemt als er gekozen moet worden en een doelpunt toekent als die eerlijk is gemaakt. Een goede scheidsrechter is goud waard.

Zouden we niet voor veel meer situaties in het leven een goede scheidsrechter kunnen gebruiken? Iemand die een rechtvaardige beslissing neemt, die verkeerd gedrag aanpakt en goed gedrag stimuleert, iemand die de leiding neemt, die de regels duidelijk toepast zodat het spel tot zijn recht komt? Je zou zo'n scheidsrechter goed kunnen gebruiken. Als je er samen niet uitkomt waar je heen zult gaan op vakantie. Als je een meningsverschil hebt met je baas over je uren. Als er ruzie ontstaat in de familie. Als je het overzicht over je leven kwijt bent. Als iemand een verwijt tegen je heeft en jou onrecht wordt aangedaan. Als je niet weet wat Gods wil is in jouw leven. Een goede scheidsrechter zou dan prettig zijn. Iemand die een oordeel uitspreekt. En jou vertelt wat je volgens de spelregels moet doen. En dan heb ik het nog niet eens over de conflicten binnen een volk, oorlogen tussen landen of beslissingen over mensenrechten. Een goede scheidsrechter is goud waard. Maar ze lijken er buiten het sportveld nauwelijks te zijn.

** God geeft ons een scheidsrechter in de relaties

Toch heeft God ons een scheidsrechter gegeven. Een scheidsrechter op het speelveld van de menselijke relaties. Dat is de vrede van Christus. Het zijn de woorden die Paulus gebruikt. In onze vertaling staat: 'laat de vrede van Christus heersen'. Letterlijk staat er: 'laat de vrede van Christus scheidsrechter zijn'. Diegene die bepaalt hoe je de spelregels moet toepassen, die op de uitvoering ervan toeziet, die eventuele geschillen beslecht, zonodig een beslissing neemt en de beloning uitdeelt. Daarin blijkt hoe praktisch het christelijk geloof is.

Het is een verrassende uitdrukking. Ook wel een die nieuwsgierig maakt. Een scheidsrechter kunnen we immers best gebruiken. Vooral voor ons samenleven, voor je omgang met anderen en voor je eigen gedrag in relatie tot anderen. Het is het register van menselijke verhoudingen, dat Paulus opentrekt in Kol.3. Sommigen mensen willen de betekenis van Jezus Christus beperken tot het individuele hart van een mens. Je persoonlijke overtuiging, je eigen geloofsbeleving. Dat is trouwens niet alleen een valkuil voor de christenen in Kolosse... Nee, zegt Paulus in deze brief, Jezus Christus heeft betekenis voor heel het leven, voor heel de wereld, voor heel de schepping. Gods genade maakt van je leven een compleet nieuw leven.

De apostel werkt dat hier uit naar de manier waarop christenen met elkaar omgaan. Christus volgen wordt immers als eerste zichtbaar binnen menselijke verhoudingen. In die veelheid aan relaties die er tussen mensen liggen. Je huwelijk, je ouders, je kinderen, je familieleden, je mede-christenen, je buren, je collega's. Persoonlijke of zakelijke relaties. Inspirerende of vermoeiende relaties. Intieme en oppervlakkige relaties. Voor God is het belangrijk hoe je met anderen omgaat. Daar blijkt wat het christelijk geloof betekent. Daar wordt het nieuwe leven geleefd. Eindelijk wordt Paulus praktisch, na de prachtige hoofdstukken over de centrale betekenis van Jezus Christus.

Wat gaat er in de verhoudingen tussen mensen veel fout. Jouw belangen staan tegenover die van een ander. Jullie karakters botsen met elkaar. De verschillen lijken niet te overbruggen. Irritaties lopen op tot frustraties. Om maar te zwijgen over de momenten dat je je laat leiden door je emoties en je begeerten. Een goede scheidsrechter op het speelveld van de menselijke relaties is goud waard. En juist op dit praktische terrein geeft God een scheidsrechter.

** het is de vrede van Christus

Laten we eens kennismaken met die scheidsrechter. Want het is geen mens of een organisatie. Het is niet de Heer, de Heilige Geest of het Woord. Paulus noemt 'de vrede van Christus' als beslissende instantie. Waar heeft hij het dan over?

In het begin van de brief heeft Paulus zijn lezers al de 'genade en vrede van God' toegewenst. Dat is een vrij algemene uitdrukking, ook al bedoelt Paulus die vast heel christelijk. Maar in het Christus-lied dat hij citeert krijgt de vrede een diepe invulling. God kwam in Christus naar de mensheid toe om alles en iedereen met hem te verzoenen. En die vrede is bewerkt door zijn bloed aan het kruis. De vrede van Christus krijgt zo een diepe klank. Het is werkelijke verzoening tussen God en mensen. Het is leven in herstelde verhoudingen. Waarbij zonden vergeven zijn, kloven overbrugd en schulden betaald. Niet voor niets moet het kruis genoemd worden bij de vrede. Alleen door het kruis ontstaat ruimte om liefde te ontvangen en liefde te geven.

Wij spreken al van vrede in het land als er geen oorlog is. We noemen iets al een eensgezinde familie als er geen ruzie is. Maar als het gaat om de vrede van Christus, dan ben je daarmee nog niet op de helft. Want dat is niet alleen de afwezigheid van haat, maar ook de aanwezigheid van liefde, geloof en trouw. Het is de gevulde vrede die je voelt als je samen een wandeling maakt en geniet van de natuur en van elkaars aanwezigheid. Het besef dat je het goed hebt samen en op elkaar aankunt. Te beginnen in de verhouding met God. Dat je zijn genade kent en je aan zijn beloften toevertrouwt.

Tot die vrede kom je, als je naar het kruis gaat. Ofwel: als je voor God je zonden belijdt, je zwakheden erkent en hem smeekt om zijn genade. Als je je verbindt aan Jezus Christus die het offer heeft gebracht en je toevertrouwt aan zijn woorden, waarin het Koninkrijk voor je open gaat. Dan vult Gods Geest je hart. Je ontspant je in Gods liefde en geniet van het contact met elkaar. Leven in de vrede van Jeruzalem, zoals de psalmen zingen. Dat is de vrede van Christus. Die je als scheidsrechter moet laten optreden in je leven.

** die je richt op de nieuwe mens

Bij een scheidsrechter denk je aan een persoon die iets kan doen, of iets kan zeggen. Maar hoe kan 'de vrede van Christus' iets doen? Dat is toch veel meer je status als kind van God? Of de kwaliteit van je leven in deze wereld? Misschien hebben we dat er wel teveel van gemaakt. En hebben we te weinig in de gaten dat deze vrede ook een kracht is, een beslissende instantie. Een prikkel voor ons leven en vooral voor ons samenleven. Het is een bron voor de nieuwe mens.

'God heeft u uitgekozen', schrijft Paulus. 'U bent zijn heiligen. Hij heeft u lief'. Prachtige woorden. In het Oude Testament lezen we dit over het volk Israel. Later spreekt God dit uit over Jezus Christus. En hier past Paulus deze liefdestaal toe op de gemeente. Ze zijn voor God speciaal. Kostbaar.

Dat geeft ruimte om je te richten op 'innig medeleven, goedheid, bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld.' Zo wordt de vrede van Christus een bron voor de nieuwe mens. Het besef dat jij door God geliefd bent, werkt door in je omgang met anderen. Een houding van ontferming met de naaste, inzet om je nuttig te maken, vergevingsgezindheid, het relativeren van je eigen belangen en het omzetten van je primaire reacties naar wijsheid voor de ander. Het zijn de kleren van de koning. Het is de houding van de Heer. Die jou en mij wordt voorgehouden als doel. Het is werkelijk een nieuw mens. De nieuwe mens, die je bent door het kruis van Christus.

De vrede van Christus is veel meer dan een status of een kwaliteit. Het is een kracht, een bron voor het nieuwe leven. Niet voor niets noemt Paulus dat het begint in je hart. Het zet je in beweging. Het is een opdracht als je Jezus Christus kent. Laat zijn vrede de scheidsrechter zijn.

**** het is een voorrecht daartoe geroepen te worden ****

In de bouwwereld wordt meestal gezegd dat een opdracht iemand wordt 'gegund'. Het is een voorrecht om de opdracht te krijgen. Daarin ligt erkenning van je competenties. Een opdracht kan een voorrecht zijn. Zo is het een voorrecht om geroepen te worden tot de vrede van Christus in je relaties. Tot vrede in je huwelijk, je gezin en de gemeente ben je geroepen. Beschouw het als een voorrecht.

Want je kunt daar alleen maar toe geroepen worden als je persoonlijk de vrede met God kent. De bijbel maakt ons volstrekt duidelijk dat oorlog met God ook oorlog onder de mensen betekent. Het leven los van God bracht de gebrokenheid in deze wereld. Vrede en harmonie blijven een oppervlakkig behangetje over een gescheurde muur, als die fatale scheuren niet eerst worden hersteld. Zoals paracetamol wel helpt om de pijn te bestrijden, maar niet om een alcoholprobleem te genezen. Als de Heer ons oproept tot de vrede van Christus onderling, dan gaat het niet om lapmiddel. Daarvoor gaat het kruis te diep. Vrede tussen mensen is slechts mogelijk omdat Christus vrede met God gemaakt heeft. Als de weg tussen boven en beneden open is, kunnen mensen elkaar vertrouwen en liefhebben. De wortel van ruzie en oorlog is door Christus overwonnen. Het is een voorrecht om opgeroepen te worden tot de vrede van Christus.

Als je moeder je vraagt om een boodschap voor haar te doen, dan erkent ze daarmee dat jij iets kunt. En ik hoop dat je blij bent dat je iets voor haar mag doen. Als de Heer ons de

opdracht geeft om de vrede van Christus te laten regeren, dan erkent God ons daarmee als een mens die iets kunnen. Iemand die Christus kent en verantwoordelijkheid kan dragen. Daarom glanst in de opdracht het evangelie. De wonderlijke genade, dat de Heer ook jouw bijdrage vraagt voor het realiseren van zijn programma.

De harmonie in je huwelijk, je gezin en de gemeente begint bij het geloof in de Heer Jezus Christus. Dat is voor ieder persoonlijk de bron. Vanuit de vrede die je ontvangt wordt je geroepen om die vrede te oefenen en te tonen. Daarvoor laat de Heer je leven in relaties. Laat de vrede van Christus zien in het samenleven met elkaar. Daar blijkt wat het evangelie waard is. Het is een voorrecht om tot de vrede van Christus geroepen te worden.

**** en wordt praktisch merkbaar**

Laat de vrede van Christus scheidsrechter zijn. En het begint in je hart. Hoe denk je over een ander? Hoe voel je jezelf in de relatie tot een ander? Zo snel ga je vergelijken, ga je de strijd aan, laat je je leiden door je eigen drijvers. Nee, laat de vrede van Christus scheidsrechter zijn. Jij kent de vrede van Christus? Dan kun je ook zonder het applaus van een ander. Jij leeft in de vrede van Christus? Dan hoeft je je eigen recht niet te halen. Jij beseft de waarde van de vrede van Christus? Dan kun je je richten op wat een ander nodig heeft. Jij hebt iets geproefd van de vrede van Christus? Dan ga je de strijd aan tegen alles wat die vrede bedreigt.

Zo werkt deze scheidsrechter. Laat de vrede van Christus de scheidsrechter zijn. Geef aan de vrede de beslissende stem. Laat de vrede de dienst uitmaken. Je altijd te maken met verschillende gevoelens, verlangens, omstandigheden en situaties. Soms staan die naast elkaar, vaak staan ze tegenover elkaar. Of het nu gaat over besteding van het geld, het omgaan met familieleden, je contacten met vrienden, je plek in de kerk. Er ontstaat zomaar een neiging tot concurrentie. Of een situatie waarin je moet kiezen. Laat in zo'n situatie dan de vrede van Christus de doorslag geven. Wees gericht op een ander, zonder jezelf te verliezen. Praat en luister net zo lang, tot je er samen uit bent. Die vrede vindt je niet door je eigen wensen en verlangens te onderdrukken, en al helemaal niet door de ander te forceren. Je vindt die door erover te praten en ervoor te bidden met elkaar en voor elkaar. Door weer in de vrede Christus te gaan staan. Zoek het gemeenschappelijke en volg de houding van Christus. Laat die vrede de dienst uitmaken, in je huwelijk, in je gezin en in de kerk.

Vergeving noodzakelijk. 'Verdraag elkaar en vergeef elkaar,' schrijft Paulus er niet voor niets bij. In de ontmoeting met een ander, blijkt wie jezelf bent. Dat geldt voor vriendschap, dat geldt nog sterker voor verkering en huwelijk. Aan de ander leer je zien wat je eigen sterke en zwakke kanten zijn. Door elkaars ogen heb je jezelf leren kennen. Dat is soms een confronterend proces. Maar ook een verrijkend proces. In relaties blijkt wie je bent. Dan zal daar in de eerste plaats ook zichtbaar worden wie Jezus Christus voor je is.

**** laat die scheidsrechter in je hart toe!**

Kun je je er iets bij voorstellen? Hoe de vrede van Christus als scheidsrechter kan werken op het speelveld van onze relaties? Deze scheidsrechter begint in je eigen hart. Hij werkt daar aan de motivatie en aan het plezier. En van daaruit geeft de vrede van Chris-

tus richting aan het samenleven met elkaar. Laat die scheidsrechter in je hart toe! Het is aan jou of je dat doet.

Je kunt zeggen: het werkt toch niet. Het leven in deze wereld krijg je niet in lijn met wat God erover zegt. De woorden van de Heer zijn prachtig, maar in de praktijk gaat het altijd anders. Broeder of zuster: pas op! Als de vrede van Christus niet de scheidsrechter mag zijn, wie is het voor jou dan wel? Laat je de Heer praten, om je eigen fluitje te gebruiken? En anderen af te meten aan jouw regels? Dan plaats je je leven en je hart buiten Christus.

Je kunt zeggen: dit is niet realistisch. Je kunt niet net zo liefdevol als de Heer Jezus omgaan met mensen. Want dan lopen ze over je heen. Ze maken misbruik van je. En je raakt jezelf kwijt. Broeder of zuster: pas op! Als jij naar deze scheidsrechter niet luistert, dan zul je vastlopen in ruzies, worden meningsverschillen onoverbrugbare kloven en zul je jezelf en de ander vergiftigen met je zogenaamde realisme. Uiteindelijk ga je er dood aan.

Je kunt zeggen: ik zou het graag willen, maar ik weet vaak niet hoe het moet. Ik zou graag meer vanuit de vrede van Christus willen leven. En mijn houding en gedrag laten leiden door mijn Heer. Broeder of zuster: maak van je verlangen je gebed. Maar van je verlegenheid een stimulans om de vrede van Christus te zoeken. Je kent de weg. Via het kruis. Investeer in het kennen van de Heer Jezus. En laat zijn Geest dan maar aan het werk gaan.

De vrede van Christus wordt als zegen aan het einde van een kerkdienst op je gelegd. Een kostbaar geschenk en een vruchtbare roeping. Want de Heer zelf verbindt zich aan je. Hij spreekt zijn vrede over je uit. En geeft daarbij zijn Geest tot hulp en ondersteuning. Dat er nooit conflicten zijn heeft de Heer niet beloofd. Dat je met de vrede van Christus een goede scheidsrechter hebt voor jezelf, daar is de Heer duidelijk in. Alle Nederlanders zijn een beetje scheidsrechter. Voor zichzelf en voor anderen. Maar alleen de vrede van Christus is een scheidsrechter waarmee het spel ook tot een plezier wordt, een bron van gemeenschap en geluk. Inclusief de prijs van het eeuwige leven.

Amen